

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Bonași neretrate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
retrimit.
Inserate
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
BIPOURI de AMĂRĂTURI:
cu Viena la M. Duker Nachf.,
Nur. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. O-
pelik Nachf., Anton Orpelik.
în Budapesta la A. V. Golber-
ger, Kksrein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erzsébet-kört
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și taro-
ială. — REGLAMEN pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru ARDITO-UGARIE
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ril de Duminică 4 cor. pe an
Pentru România și strălătură.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ril de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate oș
cile poștale din țară și dī-
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru BRAȘOV:
Administrația, Piața mare
bărgul Inului Nr. 30, strazu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 247.

Brașov, Sâmbătă 14 (27) Noembrie

1909.

Sinodul arhidieceșan.

(Dela trimisul nostru.)

Blaj, 25 Nov. 1909.

Ședința III.

(Raportul dela ședința III. și IV deși era trimis e x p r e s s, încă de Miercuri seara, nu ne-a sosit decât azi dimineață. Evident, iarși o șicană a poștei! — N. Red.)

Chestia bienaliștilor.

Se deschide Miercuri dimineața la oarele 9. Notari: N. S. Aron și G. Simu.

Se verifică procesul verbal al ședinței trecute. Apoi urmează continuarea discuției întrerupte aseară.

Dr Ioan Sâmpălean, referentul comisiunii a II-a prezintă operatul modificat privitor la chestia cursului bienal.

1. Cursul bienal să se sisteze total. 2. După puțină să se așeze preoți în fie-care sat cu biserică. 3. În cazuri extraordinare se lasă în puterea ordinariului ca să primească și clerici extraordinari pe *titlul respectivei parohii*. Acești clerici vor avea locuința în Seminar, având să plătească o anumită taxă anuală. 4. Dela acești clerici se pretinde să aibă cel puțin 4 clase gimnasiale.

Dr. Vasile Suciu ia din nou cuvânt și arată că trăim astfel de timpuri, încât e necesar să avem preoți cât mai bine calificați. Amintește curentele ateiste contrare religiei și bisericii, cari toate reclamă necesitatea de a avea un cler cât de cult. Propune sistarea cursului bienal fără nici o restricțiune.

Vorbeste apoi pe scurt Dr. Bunea și Dr. Dăian, sprijinind propunerea modificată a comisiei.

Discuția în general declarată de terminată, s-a trecut la discuția în special. P. 1 s-a primit, asemenea și p. 2, iar ce privește pe 3 și 4, aceste două puncte s-au combinat într-unul.

Dr. Suciu invocând motivele aduse în vorbirile de mai înainte, propune ca să se prescrie absolvirea a 8 clase gimnaziale. La această propunere aderează și mitropolitul. Astfel punctul 3 și 4 s-au modificat așa:

„În cazuri extraordinare, când în cutare parohie nu s-ar putea așeza preot cu calificațiune sistematică, pentru astfel de parohii să se primească candidați și fără maturitate cari vor avea cel puțin 8 clase gimnaziale. Aceștia vor locui în Seminar și vor asculta în trei ani consecutivi studiile principale teologice — fie și în mod mai compendiar“.

Examenul prosinodal.

Referentul comisiei II, Dr. Augustin Bunea, spune, că din prilejul sinodului provincial al II-lea s-a desbătut și chestia asta, dar atunci s-a amânat. Arată că o reformă atât de radicală atunci va fi mai cu fruct, când se va procede unitar în toate dieceșele.

Propune deci în numele comisiei ca acest obiect să se ia dela ordinea zilei, în speranța, că va fi supus deliberării unui viitor sinod provincial.

Sinodul primește propunerea comisiei cu unanimitate, fără discuție.

După cari ședința se închide.

Ședința IV.

Chestia școlilor.

În sfârșit a ajuns la desbatere chestia școlilor. Nu a nime s-a lăsat chestia asta pe așa târziu, ci deoarece comisia a VI-a abia astăzi la orele 3 p. m. și-a terminat lucrările ei, întocmite cu atăta temeinicie. Toți așteptau cu multă nerăbdare deschiderea ședinței, în toate părțile vedeai grupuri de preoți, cari discuta această chestie vitală a neamului cu multă aprindere. Ce va fi — zicea un bătrân protopop — nu știm, nici ce va aduce viitorul — dar noi să facem tot ce se poate din partea noastră!

Pe la oarele 3, Mercuri, preoții au fost anunțați că comisia și-a terminat lucrările, iar la oarele 4 p. m. se va ținea ședința IV.

Mitropolitul își face apariția la orele 4 și declară ședința de deschisă Referentul comisiei, d-l director al institutului pedagogic I. F. Negruț, citește operatul comisiei.

După datele statistice, sosite dela oficiile protopopești și parohiale în urma celor dispuse în circulara convocătoare — sunt 49,772 prunci de școală gr. catolică. Dintre aceștia cercetează școala 33,937, adică 66.18%. Cercetează școlile gr. catolice 49.60%, alte școlile (confesionale, comunale, de stat etc.) 16.58%. Nu cercetează nici o școală 15835, adică 33.82%. Școli gr. catolice sunt 442, iar învățători aplicați în oficiu 473.

Până acuma e asigurată viitorul a 124 școlile și anume 39 din propriile puteri, iar 85 cu ajutor dela stat. Prin urmare mai e a se decide asupra a 318 școlile. Arată de ce importanță mare e chestia susținerii acestor școlile periclitare, apelează la inimile mari ale sinodaliștilor și prezintă următoarea propunere:

I. Trate acele școlile române gr. catolice arhidieceșane, cari este speranța să se poată susține din propriile puteri, să se susțină cu orice preț. Unde nu este nici un prospect și nici o speranță de a se susține școala din propriile mijloace, acolo să se ceară ajutor dela stat. Acest ajutor pretutindenea să se ceară până cel mult în 31 Decembrie 1909. Oficiile protopopești să se îngrijească ca cererile să se înainteze la termen. În școlile excepționate și admoniate pentru lipsa requizitelor și a mobiliarului, aceste să se procure, iar dacă nu se poate, să se ceară gratuit, măcar în parte. Unde nu sunt edificii școlare corăspunzătoare, să se ridice astfel de edificii, în special până la 31 Decembrie 1909, fiecare comună bisericească să-și lucre planul și preliminarul de spese prin inginerul arhidieceșan. Conzistorul e incredințat să mijlocească la locurile competente prelungirea termenului de edificare, acolo unde va fi de lipsă.

II. Ce privește înființarea unei bănci culturale, comisia aceasta nu o admite, din cauza că înființarea unei bănci e împreună cu multe greutăți și formalități, mai departe în cazul acela trebuie administrație separată,

apoi trebuie dividende la acționari și astfel școlile vor trage foarte puțin folos.

Propune însă înființarea unui fond al cultului greco-catolic, cu capital de un milion de coroane la care fond înscrierea va fi benevolă. Venitele anuale ale celui fond sunt de 50.000 coroane. Membrii înscriși la acel fond, cari vor fi preoți și laici — toți aceia în a căror inimă mai este dragoste de neam, se vor obliga la solvirea unei taxe anuale de cel puțin 25 coroane, subscriind o obligație după următorul formular:

Obligațiune.

Subscriul doresc să contribuie la ajutorarea și susținerea școlilor noastre române gr. cat din Arhidieceșă, și spre acest scop mă oblig, că voi da pentru augmmentarea »Fondului cultului gr. cat. arhidieceșan« suma de coroane, iar până când ași plăti acest capital mă oblig, să dau numitului fond 5% după capitalul restant.

Capitalul mă oblig să-l plătesc în ani; ratele și cele 5% le voi plăti totdeauna la 1 Martie a fiecărui an. Valoarea acestei obligațiuni încetează cu moartea mea.

Obligațiile aceste să intre imediat în valoare de drept. Dacă se vor înscrie cel puțin 2000 de membrii, deja în anul prim vor incurge 50.000 coroane.

Acest fond al cultului e destinat să ajute școlile susținute de biserică gr. cat. unde sunt periclitare.

III. Ce privește convocarea unui congres mixt, care de asemenea să desbată chestiile școlare, comisia propune ca aceasta să se lase în grija Veneratului Conzistor arhidieceșan, care, dacă va afla de lipsă, va convoca acel congres.

Roagă Sinodul să primească propunerea comisiei.

Sinodul fără discuție primește propunerea comisiei ca bază la desbaterea școlilor. La desbatere iau cuvântul Dr. Au-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

(5)

„Una, ca toate.“

Dramă de Oscar Wilde

Trad. de: I. Broșu.

— U r m a r e —

Lady Hunstanton: D-ta crezi un singur cuvânt măcar, din cele spuse?

Lady Stutfield: A fost frumos, da, foarte frumos; voiu cerca să-mi însemn sfaturile D voastră.

Lady Carolina: Nu ne-ai spus însă, care ar fi răsplata cuvenită, a bărbatului ideal?

Mrs. Allonby: Răsplata? Să fie veșnic în așteptare! E prea de-ajuns atât, pentru el.

Lady Stutfield: Bărbații sunt foarte pretențioși, nu-i așa?

Mrs. Allonby: N-are a face. Să nu li-te dai niciodată!

Lady Stutfield: Nici chiar bărbatului ideal?

Mrs. Allonby: Nici lui, de sigur. Bine înțeles numai când vrei să te plictisești de el.

Lady Stutfield: A, da... înțeleg. E

foarte practic. Ce credeți mrs. Allonby, am să întâlnesc eu vr-odată pe bărbatul deal? Sunt ei mai mulți?

Mrs. Allonby: În Londra sunt numai patru, lady Stutfield.

Lady Hunstanton: Draga mea.

Mrs. Allonby (trece lângă lady Hunstanton): Ce s-a întâmplat, spuneți?

Lady Hunstanton (încet): Uitasem de tot... tânăra americană se află în salon. De sigur va fi deslușonată de unele părți, din poveștile noastre fără rost.

Mrs. Allonby: A, nu-i strică.

Lady Hunstanton: N-o fi înțeles multe din poveștile noastre. Poate ar fi bine, dacă m-ași duce să vorbesc și cu ea (trece la miss Worsley). Dragă miss Worsley! (se așază lângă ea) Ce liniștită ați stat tot timpul, în colțisorul acesta? De sigur, ați cetit o carte, nu-i așa? Sunt foarte multe cărți în bibliotecă.

Hester: Nu; am ascultat ce poveșteați.

Lady Hunstanton: N-ar trebui să le credeți toate, câte s-au vorbit.

Hester: Nimic nu cred.

Lady Hunstanton: Așa dragă.

Hester: Nu-mi pot închipi o femeie, care să profeseze astfel de teorii despre viață, cum am auzit astăseară din gura unor oaspeți, de-ai D-voastră. (pauză)

Lady Hunstanton: În America aveți societate foarte plăcută; îmi scrisese fiul meu, ce bună-i.

Hester: Sunt și în America așa numite clici, lady Hunstanton, ca pretutindeni, dar adevărate societate, pe care o avem în țară, o fac în general femeile cinstite și bărbații de omenie.

Lady Hunstanton: Ce întocmire rațională. În Anglia avem prea multe clase sociale. Nu dăm destulă importanță claselor mijlocii și de jos, după cum ar trebui s-o facem.

Hester: În America nu cunoaștem clasa de jos.

Lady Hunstanton: Adevărat? Ce întocmire de tot, de tot ciudată.

Mrs. Allonby (încet către lady Stutfield): Despre ce vorbește groaza aceia de fată?

Lady Stutfield: Te plictisește cu simplitatea ei, nu-i așa?

Lady Carolina: Miss Worsley, vă lipesc cam multe în America; n-aveți nici ruini și nici curiozități, se zice.

Mrs. Allonby (cătră lady Stutfield): Ași! Au și ele mamele și manierele lor.

Hester: Aristocrația engleză, lady Carolino, ne furnizează curiozitățile. Regulat, în fiecare vară ne sosesc curiozități cu vapourale și a doua zi după debarcare ne și lac ofertul lor. Cât e pentru ruine, încercăm să zidim ceva, ce ar dura mai

mult decât piatra și cărămida (se ridică și-și ia evantaiul de pe masă.)

Lady Hunstanton: Ce-ați spus dragă? A, da, o expoziție de fier, în orașul acela cu numele curios...?

Hester (se oprește lângă masă): Noi, lady Hunstanton, cercăm să zidim viața pe temeliile mai bune, mai adevărate, mai curate decât aci. Vă par, de sigur, toate foarte curioase, dar cum s-ar și putea altfel? D-voastră, bogătașii din Anglia, nici nu știți trăi. Cum o să știți? D-voastră excludeți pe cei buni și aleși, din societate, vă bateți joc de cei curați și simplii; jertfa de sine o acoperiți cu dispreț pentru-că trăiți unul de pe spatele celui alt, și dacă aruncați săracilor o bucată de pâine, o faceți numai pentru a le închide gura! Cu toată pompa și bogăția și arta D-voastră, tot nu știți ce e viața, — nici atăta nu știți lubiți frumusețea, pe care o puteți vedea, pe care o puteți atinge, pe care o puteți cuprinde, frumusețea pe care o puteți nimici și o nimiciți; dar frumusețea nevăzută a vieții, frumusețea nevăzută a unei vieți superioare, n-o cunoașteți. Tăia vieții ați pierdut-o. Societatea D-voastră engleză, îmi pare egoistă, sarbădă și nebună; v-a orbit ochii, v-a astupat urechile; societatea aceasta te mințește și te înșală, ca un cadavru, înveșmantat în purpur și aur; e falsă, falsă, cât se poate de falsă!

gustin Bunea, Dr. Ilie Dăian, Dr. Izidor Marcu, Dr. Victor Smigelski și alții. În vorbirele însușite ce s-au rostit la acest obiect, toți oratorii arată însemnătatea chestiei școlare, atrag atențiunea membrilor sinodului asupra importanței epocale a hotărârii ce vor aduce și cer primirea tuturor punctelor din propunerea comisiei.

După cari sinodul cu unanimitate și cu multă însușire a primit propunerea comisiei.

Astfel, iată, s-a sigilat soarta școlilor gr. catolice! Acuma trebuie numai inimi mari și însușite, cari să execute aceste mărețe hotărâri. Și credem că se vor afla. Părerea privată a multor membrii sinodali e, că afacerea executării acestui conclud se va dezbate în congresul mixt ce-l va convoca consistorul. Ședința se închide la oarele 9 seara.

Ședința V.

Ședința în care a fost vorba de congresul mixt.

Se deschide la oarele 9^{1/4} a. m. Notari protopopii Emil Pop și Nicolau Aron.

La verificarea procesului verbal al ședinței a IV-a ia cuvântul protopopul Ludoșului Nicolau Solomon și cere permisiunea Venerabilului Sinod să revină asupra unei hotărâri aduse în ședința de aseară, și anume: în legătură cu decizia de a se înființa un fond al cultului gr. cat. pentru ajutorarea școlilor, propune ca consistoriul arhiep. în frunte cu Mitropolitul să facă de urgență pașii necesari pentru dobândirea concesiunii de a se ținea un congres mixt pentru a da prilej și mirenilor să se declare în cauzele culturale ale bisericii. La cas când la nici o întâmplare și pe lângă toate insistențele repetite aceasta nu s-ar putea esopera, să se convoace de urgență o conferință a preoților și mirenilor, pentru care nu trebuie concesiune specială ci numai trebuie însinuata.

Mitropolitul răspunde promițând, că va întreprinde toți pașii de lipsă în timpul cel mai scurt. Spune că a mai încercat și cu alte ocazii să esopereze permisiune pentru a convoca un sinod mixt, dar fără nici un rezultat. Acuma din nou va insista și are speranța că insistențele Sale vor fi încoronate cu succes. Sinodul în mijlocul unei însușiri generale ia act cu multă plăcere de această enunțare a Mitropolitului.

Protopopul Alexandru Dobrescu al Sebeșului, cere concediu pentru tot restul sinodului. Asemenea și preotul Ioan Bilea dela Cut. Sinodul încuviințează.

Urmează raportul comisiei I privind la fondul de pensii preoțesc, pre-

sentat de Il. Sa prepositul I. M. Moldovan.

Referentul comisiei, profesorul Ștefan Roșian, face propunerea ca după ce atâr proiectul de statute cât și referada comisiei e tipărită și s-a împărțit între membrii sinodului, să se considere de cete. Sinodul primește.

Tot referentul propune, ca proiectul de statute să se primească în general fără discuție, și mai bine să fie discuția specială mai intensivă. Sinodul primește.

Mitropolitul declară proiectul comisiei de primit ca bază la discuția specială.

Iată referada comisiei: după ce arată pe scurt istoricul chestiunii, cum la 1838 s-a pus bază unui fond, care să servească spre mângăierea preoților ajunși la neputință și a văduvelor și orfanilor rămași după preoți. Depunându-se banii la casa statului, au perit nu numai interesele ci și din capital preste 3000 fl. În 1849 fondul a suferit o mare daună, căci revoluționarii tiranizând pe canonicul Ștefan Koeer, au răpit dela acesta toți banii fondului aflători la el în sumă de 1254 fl. Banii periti au fost șterși de Majestatea Sa ca periti în revoluțiune.

După ce în 1862 partea rămasă din fond s-a împărțit între 3 dieceze, Mitropolitul Șulufiu a readus fondul la nouă viață așa încât putem zice că el este al doilea întemeietor al fondului. Al treilea întemeietor al fondului e marele Mitropolit Dr. Ioan Vancea. Istoricul acestei reînțemeieri nu-l mai amintesc fiind bine cunoscut de toți. S-au mai făcut reforme și în timpul mai nou, dar toate acestea s-au dovedit de neindestulitoare. Căci cum va fi indestulitoare pentru o pretească văduvă o pensie de 174 cor. — (anul 1909)?

Discutându-se chestiunea în sinoadele protopopești și luându-se ca bază hotărârile acestor sinoade cum se vede din proiectul de statute elaborat de comisie, s-a statorit o taxă anuală: dela preoți 5% din întreg beneficiul parohial și respective din întreg salariul preoțesc.

Dela parohii se propune 2% din venitul congrual al parohiei conscris la congrua. Urcarea taxelor dela biserici crede comisia că ar fi consuit că venerabilul Sinod să o hotărăscă cu concursul mirenilor pentru încunjuarea susceptibilităților. Mai propune comisia și alte isvoare, cari socritorul acestor șire le va aminti la dezbateră specială.

Penționarea s-ar face în modul următor: după 10 ani de serviciu 25% din salariu, de aici încolo pensia crește în fiecare an cu câte 1.5%.

Cu privire la cazul, de a nu se plăti întregirea congruală, ar fi de lipsă să hotărăscă Ven. Sinod, fără însă ca să se suscrapă hotărârea aceasta și în statute. Sunt-em adică de părere — zice comisia — ca taxa preotului, căvătore pe întregirea congruală, la cazul, când întregirea aceasta s-a subtras dela respectivul preot cu încuviințarea P. V. Ordinariat, — să fie obligat preotul respectiv să o plătească din al său; dacă însă subtragerea s-a făcut fără încuviințarea P. V.-lui Ordinariat, atunci taxa aceea să se ierte pe tot tim-

pul cât durează subtragerea; iar la cazul când plățirea întregirii congruale a fost numai suspendată, plățirea taxei să se amâne până la plățirea întregirii congruale.

La dezbateră specială la § 1 ia cuvântul protopopul Dăian și propune ca suma ce o vor primi preoții deficienți, preotesele văduve și orfanii, să nu se numească pensie după analogia laicilor, ci ajutor. După o scurtă dezbateră se primește § 1 cu amandamentul protopopului Dăian.

Urmează § 2 în care se propune ca fondul preoților deficienți să se formeze:

a) din capitalul neatingibil al acestui fond, de cor. 105.729.16.

b) din taxele anuale ale tuturor preoților arhidiecezani;

c) din alte venituri destinate de Venerabilul Consistoriu și oficiile arhidiecezane spre scopul acesta, precum și taxele de promoțiune:

1. la numirea de administrator parohial 10 cor.

2. la promovarea într-o paroh 20 cor.

3. la strămutarea prin concurs dela o parohie la alta 20 cor.

4. la constituirea de administrator protopopesc stabil 30 cor.

5. la constituirea de v.-protopop, arhivar consistorial, vicenotar consistorial, vicerector seminariar, revizor ezactoral etc. și la numirea de viceprotopop onorar 40 coroane.

6. la constituirea de protopop, secretar metropolitan și notar capitular și la numirea de protopop onorar 50 cor.

7. la constituirea canonicilor și la înaintarea lor în salariu mai mare 20 cor.

8. la intronizarea mitropolitului 400 coroane.

d) din contribuții benevole, donațiuni și legate făcute spre augmentarea acestui fond și acceptate din partea P. V. consistor arhiepiscopesc.

e) din taxele anuale dela bisericile arhidiecezane din parohiile prevăzute cu preot, cari taxe se statoresc în 2% ale beneficiului parohial local, cuprins în conscripția congruală dela 1896.

f) din taxa fundamentală, ce are să o plătească odată pentru totdeauna fiecare preot arhidiecezan, când începe a fi membru al acestui fond, pe baza stărilor prezente; taxa aceasta se statoreste în 5% din pensia minimă, la care aspiră preotul respectiv după salariul de atunci.

g) din taxa ce trebuie să o plătească toți acei preoți, cari în decursul serviciului sunt promoși la un astfel de oficiu, care-i asigură o pensie mai mare; taxa aceasta se statoreste în 50% a diferenței dintre pensia maximă, la care putea aspira mai înainte și dintre pensia maximă, la care poate aspira în nou-i oficiu.

h) din taxa, ce trebuie să o plătească odată pentru totdeauna fiecare preot, care trece în pensie având femeie ori copii îndreptățiți la pensie; taxa aceasta se statoreste în 2% a pensiei anuale dobândite.

La acest paragraf ia cuvântul prot. Iosif Lita și propune să se omită punct

7 și 8, iar canonicul Hossu propune numai omiterea pct. 7.

Prot. Dăian propune pentru canonicii căsătorii o taxă anuală de 120 cor.

Sinodul primește §. 2, afară de pct. 7 și 8, cari se remit comisiei spre nouă studiere.

Cu considerare la înaintarea timpului Mitropolitul întrerupe dezbateră și declară ședința de închisă, anunțând ședința a VI-a pe d. a. la oarele 4.

Audiențe. Zilele acestea vor fi chemați în audiență, la Viena, mai mulți fruntași ai partidelor maghiare. Înainte de a asculta părerile însă, Maj. Sa va invita în cabinetul său pe moștenitorul de tron Francisc Ferdinand, și pe Ștefan Tisza! El se vor prezenta înaintea Maj. Sale poate chiar astăzi Invitățile acestea par a avea un caracter demonstrativ, și partidele maghiare le comentează foarte agitate.

Iusthiști și kossutiști. Deputații și depeșele de aderență într-una se trimit încă, lui Iusth și lui Kossuth aproape în aceeași măsură. Cătră una dintre aceste deputații a zis Apponyi, făcând aluzie la consiliul de coroană: »Mai licărește o rază de nădejde; poate cea din urmă, dar trebuie să ne ferim a o stânge. — Iusth, la adunarea poporală din Mátészalka, și-a bătut joc de »acel șef al unui partid independent, care crede că poate coopera numai cu partide, cu program de tot opus!« — Iusthiști sunt de altfel întruna însinuați și ponegriți de presa maghiară, pentru pactarea cu naționalitățile.

Austria. Camera a delegat o comisie de 54 membrii, pentru a studia și a se sfătui în chestia relațiilor economice cu Ungaria.

— Desbaterile camerei încă tot nu pot intra în alvia normală, din pricina necentenitelor tulburări, provocate de Slavi, îndeosebi de Cehii radicali.

Varia. În comitatul Vespem, la îndemnul deputatului Ștefan Szabo, s'a constituit un nou partid, cu numele de »partidul 48-ist și independent al proprietății mijlocii.«

— Deputații și alți fruntași ai Slovaciilor, la adunarea lor din Rutea, au hotărât să dea sprijinul lor opoziției parlamentare, câtă vreme politica guvernului va fi dușmănoasă naționalităților.

— Consiliul de Coroană, ce s'a ținut Miercuri, în Viena, a dăinuit 2 ore. Decizia nu s'a luat. Pertractările vor urma. »Fremdenblatt« afirmă, că Maj. Sa cere neamănând crearea votului universal, sfătuit cu d-osebire de moștenitorul de tron.

Războiu. Știrile cari vin din America spun, că între Statele-Unite și Nicaragua relațiile sunt foarte încordate. E vorba chiar de războiu. La ministerul de marină al Statelor Unite se fac pregătiri în grabă pentru războiu. Mai multe vapoare de tran-

Lady Stutfield: N-ar trebui să cunoaștem lucrurile acestea. Nu prea, nu prea sunt frumoase, nu-i așa?

Lady Hunstanton: Dragă miss Worsley! De ce nu iubiți societatea engleză? E foarte plăcută, ați avut atâta succes și persoanele cele mai distinse v-au admirat foarte mult. P-aci să uit ce spunea despre D-voastră lord Henry Weston — era foarte măgulitor. Bine știți ce autoritate este dânsul, în chestii de estetică.

Hester: Lordul Henry Weston! Da, lady Hunstanton, mi-aduc aminte — un bărbat cu un surâs demonic pe buze și cu un trecut scârbos. E invitat pretutindeni, nici un diner nu-i complet, fără dânsul. Iar acele ființe, cari au să-i mulțumească numai lui ruina lor proprie? Sunt pierdute, sunt fără nume. Dacă le-ați întâlni pe stradă, v-ați întoarce capul în altă parte, fără îndoială. Nu mă doare de pedeapsa lor; toate femeile, cari au greșit, să fie pedepsite!

(Mrs. Arbuthnot intră prin terasa din fund, cu pelerină și cu vâl, aude cele din urmă cuvinte și se sperie.)

Lady Hunstanton (întrerupând-o): Dragă mea!

Hester: Da, să fie pedepsite; dar, să nu fie numai ele singure, cari sufer. Dacă a păcătuit un bărbat și o femeie, amândoi să plece în pustiiuri și acolo să se iubească sau să se urască. Dacă trebuie

arși, amândoi să fie arși; nu pedepsiți numai pe unul și celălalt să scape. Nu croiți o lege pentru bărbați și alta pentru femei; sunteți nedrepti față de femeile din Anglia și cât timp veți socoti, că aceia ce e pentru o femeie rașine, pentru bărbat e trădare, veți fi totdeauna nedrepti — și dreptatea, cea columnă de foc, și nedreptatea, cea perdeă de nouri, se vor destrăma în pulbere dinaintea ochilor voștri, sau nu le veți mai putea vedea niciodată, și chiar dacă le veți zări, nu vor mai fi luate în seamă!

Lady Carolina: Vă rog, miss Worsley, ghemul meu de lângă D-voastră! (Hester i-i dă.) Mulțumesc.

Lady Hunstanton: A! Dragă mrs. Arbuthnot, mă bucur foarte mult de venirea D-voastră! Nici n-am auzit când V-a anunțat.

Mrs. Arbuthnot: Vin tocmai dinspre terasă, lady Hunstanton, așa cum sunt; nu mi-a spus nime, că aveți societate.

Lady Hunstanton: Nu-i societate; numai câțiva oaspeți, cari locuiesc în casa asta și cărora trebuie să le faceți cunoștința. Dați-mi voie! (o recomandă și sună.) Carolino, dânsa e mrs. Arbuthnot, una din preținile mele cele mai iubite: lady Carolina Pontefract, lady Stutfield, mrs. Allonby și tinăra mea prețină din America, miss Worsley, care ne spunea tocmai, cât suntem noi de rele.

Hester: Da, lady Hunstanton, am vorbit prea aspru, dar sunt unele lucruri în Anglia...

Lady Hunstanton (întrerupând-o): Dragă mea, îmi place să cred, că multe din cele ce-ați spus, sunt adevărate. Erați foarte încântătoare, când povesteți; nici lordul Illingworth, nu ne-ar putea asigura mai bine, despre cele spuse de D-voastră. Singurul moment, în care v-am găsit prea aspră, e observarea, care ați făcut-o despre lordul Henry, fratele D-nei Carolina. Dânsul e în adevăr un bun causeur. (intră lacheul) Ia pelerina D-nei Arbuthnot! (lacheul iese cu pelerina.)

Hester: Scuzați, lady Carolino, nu știam, că dânsul e fratele D-voastră. V-am mahnit, nu-i așa? Îmi pare foarte rău, — sunt...

Lady Carolina: Dragă miss Worsley, singura parte, de care am fost mulțumită, din micul D-voastră discurs, dacă-l pot numi așa, e tocmai acea parte, în care vorbești despre frațele meu; nimic, nimic din câte se pot spune despre el, nu poate fi prea rău. Eu îl țin pe Henry, de un infam și jumătate; trebuie să constat însă, după cum ai constatat și tu Jano, un lucru: Henry e foarte interesant și oferă dineuri strălucite și după un diner gustos, poți să ierți pe orișicine, chiar și pe rudeni.

Lady Hunstanton: Veniți dragă miss Worsley și vă faceți pretine cu mrs. Arbuthnot, ea e tocmai între acele persoane

bune, distinse și simple pe cari, după cum spuneți D-voastră, nu le primim nici-odată în societate. Vine așa de rar pe la noi; dar nu e vina mea.

Mrs. Allonby: Ce plicticoși mai sunt și bărbații aceia! Odihnesc prea mult după cină. De sigur, povestesc cele mai mari grozăvii despre noi.

Lady Stutfield: Serios?

Mrs. Allonby: Sunt convinsă.

Lady Stutfield: A! ce urât, ce urât, din partea lor! Să nu eșim pe terasă?

Mrs. Allonby: Tot, tot, numai să scăpăm de văduve și de orfanii! (iese cu lady Stutfield, prin ușa din stânga.) O să privim puțin la stele, M-me Arbuthnot. (ies.)

Lady Hunstanton: O să vedeți, dragă, o mulțime de stele, fără număr; dar să nu răciți. (cătră mrs. Arbuthnot.) Noi, mrs. Arbuthnot, vom regreta mult plecarea lui Gerald.

Mrs. Arbuthnot: Lordul Illingworth e firm decis să-l facă pe Gerald secretarul său?

Lady Hunstanton: Lordul Illingworth e foarte entusiasmă, are cele mai bune păreri despre fiul d-voastră. Nu-l cunoașteți, mi-se pare, pe lordul Illingworth.

Mrs. Arbuthnot: Nu l'am întâlnit niciodată.

Lady Hunstanton: Il cunoașteți de sigur din nume?

Mrs. Arbuthnot: Nu, trăesc foarte

sport sunt mobilizate gata a pleca cu trupe. In Managua (capitala Nicaragului) mai multe sute de supuși ai Statelor-Unite au fost aruncați în închisoare. E temere că vor fi împușcați mulți din ordinul președintelui. Relațiile dintre ministerul de externe al Statelor-Unite și însărcinatul de afaceri al Nicaragului la New-York, sunt rupte. Acesta din urmă n'a fost primit de cel dintâi în audiență, fără a-i da vre-o explicație. Se crede că Statele-Unite au trimis un ultimatum guvernului nicaraguan.

Un triumf al chirurgiei.

— Succesul lui Toma Ionescu. —

Agencia Reuter ne comunică articolul următor al ziarului englez »Daily Mail« cu titlul: »Un triumf chirurgical«.

»La spitalul marinarilor din Greenwich s-a făcut în ziua de 18 cr. o operație, care poate va revoluționa procedurile chirurgicale.

D-nul profesor Toma Ionescu, decan al facultății de medicină din București, a făcut o operație la gât unui marinar, care a fost anesteziat după procedeele d-lui doctor Toma Ionescu, prin injecțiuni de stovaină și strichnină, producând insensibilitatea desăvârșită, cu toate că pacientul operat își păstrează conștiința în tot timpul operației, convorbind cu persoanele prezente.

De când stovaina a fost descoperită acum câțiva ani, s-au făcut și în Anglia operațiuni pe partea inferioară a trupului, dar de oare ce stovaina are un efect dăunător și chiar periculos asupra cordului, întrebuintarea stovainei a fost restrânsă la partea inferioară a trupului.

Inovația doctorului Toma Ionescu constă în faptul că el compensează efectele stovainei asupra cordului cu cele ale strichininei, care sunt diametralmente opuse, așa în cât cu procedeele savantului practician român, se pot face pe orice parte a trupului operațiuni chirurgicale cu succes desăvârșit, fără a adormi pe bolnav.

Înainte de a-și începe demonstrația, profesorul Toma Ionescu a declarat celor prezente, că de optsprezece luni el nu a întrebuintat alt anestezic decât stovaină și strichinină și a face peste șapte sute de operații d. tot felul.

Operația. — După ce profesorul Toma Ionescu și-a desinfectat mâinile, a îndepărtat un ac mic pentru injecțiuni în trei două vertebre cervicale ale marinarului, apoi a pus într-o mică seringă trei cesti grame de strichinină, injectând acest lichid în șira spinării.

După un minut, marinarul bolnav s-a întins pe masa de operație, ținând capul și umerile mai jos, spre a ajuta efectelor injecțiunii.

Două minute mai pe urmă, s-a început operația, care consta în scoaterea unei glante voluminoase. Operația s-a petrecut în mod obicinuit, pacientul fiind absolut conștient și vorbind cu medicii prezenți fără a arăta cel mai mic semn de suferință.

»Simți o durere oarecare?« I-a întrebat un chirurg al spitalului. »Absolut nimic« a răspuns marinarul.

Nu se poate descrie efectul acestor cuvinte rostite de un om, care avea în gât o tăietură de 10 până la 12 centimetri lungime și 4 sau 5 adâncime.

Imediat după ce bandajele au fost făcute, pacientul s-a ridicat singur de pe masa de operație și s-a dus în sala unde își avea patul său.

După p. erea chirurgilor engleji, procedeul profesorului Toma Ionescu are mai multe avantajii.

Nu trebuie o abilitate specială sore a întrebuinta acest nou anestezic și orice chirurg poate să facă el însuși injecțiunea trebuincioasă, dar importanța cea mai mare este, că acest anestezic nu prezintă nici un efect periculos în urma operației, precum se întâmplă cu cloroform și mai cu seamă cu eter, de oarece multe operațiuni făcute cu succes au fost zădărnice din cauza întăriturilor musculare pricinuite de eter, și care produceau c. rupere a punctelor de cusătură.

STIRILE ZILEI.

— 13 Noemvrie v.

Femei și bărbați. Un student dela universitatea engleză din Birmingham, scrie — în o serie lungă — aceste impresii:

»In toate universitățile nouă învață băieții la un loc cu fetele — lucru împotriva cărui sunt atâția oameni de modă veche, — și s-a dovedit lucru binefăcător prin fapt, în viața Anglo-Saxonilor. Nimic nu păstrează mai mult curăția morală a tinerilor decât viața școlară împreună cu fete alese. Ea face pe băieții mai puțin brutali, mai cu băgare de seamă în faptele lor și mai bărbați; ea întărește judecata fetelor, le face mai puțin mofturoase — mai vrednice de iubire, mai femeii...

Educația împreună învață pe amândouă sexurile. Cărmuirea prin sine înșiși, morala și virtutea mai bine decât ori ce carte, singură. Convorbirile lor sunt veșele și sănătoase și lipsite de supțînțele suri bolnăvicioase. Nu e primejdie ca băieții să se molipsească de apucături de ale fetelor, sau fetele de ale băieților — dimpotrivă caracterele se fac cât mai limpede deosebite — prin această viață în comun...

Nămărul fetelor e la cele mai multe facultăți de-o potrivă, iar în unele, de pildă la litere, întrece cu mult pe al băieților...

Darnicia Românului. Ioan Sandulache comerciant din Iași, fost membru al camerei de comerț de acolo, care a murit săptămâna trecută, a lăsat o sumă de aproape 20 mii lei pentru construirea unei biserici nouă în comuna Copou și pentru întreținerea mai multor altor biserici.

Sărbătoarea pressei române. Dăm aci programul serbărilor împreunate cu sfârșirea palatului »Tribuna« :

Sâmbătă la ora 1 se va ținea banchetul

festiv la »Crucea Albă«, iar sara în aceeași sală se va da o serată artistică din partea reuniunii femeilor din Arad, care are de scop s-adune fondul trebuincios pentru clădirea unui local pe seama școlii de fete.

Programa seratei este statorită în următoarele: Miorița, Rodica, poezii spuse de d-na Marilina Bocu, Lucia de Lamer-moor arie de Donizetti, cântată de d-na Lucia Cosma; solo de piano din Grieg, executat de d-l Liviu Tempea; cântec de pocăință de Beethoven, cântat de d-l V. Popovici din Oradea, acomp. de d-l L. Tempea; Doine executate pe violină de d-l Popescu din Șiria; două arii cântate de d-l cav. Ferrari D'Albaredo; Fantazie, piano de d-l L. Tempea; Cântec din popor, cântate de d-l V. Popovici și d-na Lucia Cosma, cu acomp. de piano. După producțiune urmează dans.

La aceste înălțătoare serbări și-au anunțat sosirea toți reprezentanții pressei noastre și o parte a ziarelor de dincolo. Pentru ziarul nostru merge d-l Dr. Sever Dan.

Industria broderiilor artistice a ajuns în timpul din urmă foarte însemnată, în deosebi în Italia și în Serbia. Se lucrează după modelele vechi, dar cu tehnică impresionistă. Câștigă bine acele lucrătoare specialiste, cari pot alcătui modele noi din elemente vechi, potrivindu-le cu trebuințele modelării și a hainelor. În Italia și Silezia germană sunt și școlile foarte bune. Broderiile artistice au ajuns a fi socotite ca lucru neapărat pentru complectarea mobilărei. Nu se lucrează numai cu mâna, ci și cu mașini cari fac umplutura iar ruanțele etc. se dau cu mâna. Colorile întrebuintate la văpsitul aței sau mătasei nu ies la spălat.

Judecata poporului. Studentul în medicină Hosek a descoperit malarie tropicală la mai mulți bolnavi din insula Loban, lângă Viena. Cazurile se înfățișau ca foarte grave și sămănuau a tifus și a meningită. Hosek a găsit în sângele bolnavilor microbul tropical. Tot el a aflat un tratament, cu chinină împotriva acestui protozoar. Dar neavând bani și nedându-i-se nici un ajutor, după ce a cheltuit și zverea Adelei Kurz, s-a apucat de fabricat bannote de câte 20 de cor. I-au prins și i-au dat în judecată, însă jurații i-au achitat.

Rămășițele pământești ale familiei Kossuth. au fost mutate în un mausoleu nou, cu multă solemnitate. Alături ale membrilor mai deapropo ai familiei, ieri ale lui Ludovic Kossuth însuși. Din partea guvernului a depus o cunună Wekerle. Orașul Turin a trimis o delegație în frunte cu primarul. Teodor Kossuth a fost asemenea de față. Marele război ce se făcea cu trunza de palmieră, pe care era să o trimită Maj. Sa, iarăși a fost desmințit ca de atâtea ori, de — realitate.

»Ustredni banka ucastinnny spolok« Budapest V Sas u. 24., bancă înființată nu de mult pe piața din capitală cu sprijinul institutului »Ustredni banka ceskych sporitelenc« din Praga, ărgindu-și în măsură considerabilă cercul de activitate, în zilele acestea s-a mutat — după cum ni-se scrie — în localuri mai încațoate. Capitalul societar e deocamdata de 200.000 coroane

care e plătit întreg. Se ocupă cu efectuarea a tot felul de transacțiuni de bancă. Corespondența se poartă în limbile: boemă, slovacă, română, sârbo-croată, nemțescă, franceză și maghiară. Direcțiunea e compusă în modul următor: Președinte Francisk Skicak deputat dietal, mare comerciant. Membrii: Milan Hodza deputat dietal, proprietarul ziarului »Slo-wensky Tyzdenik«; Dr. Aurel Vlad deputat dietal, avocat; Metod Bella deputat diet, preot; Dr. Ioan Wagner prim-officiant la institutul »Nemzeti baleset«; Vladimír Makovický directorul executiv al băncii »Hitelbank« în Rozsahegy; Dr. Silemny Vaclav avocat etc. Adolf Kral și Hugo Lecal directorii filialei din Brünn a băncii »Ustredni banka ceskych sporitelenc«.

Erata. In folletonul nostru din numărul de Joi, 246. (Trudiții), pe pagina 3, coloanele 3 și 4, din sus, câte două rânduri sunt schimbate reciproc.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 26 Nev. Se comunică asupra conziliului de coroană:

Spre surprinderea generală, ministrul Francisc Kossuth a declarat, că persistă în înființarea băncii independente și a tarifului vamal autonom. Guvernul este imputernicit a cere o declarație după care monarhul nu va avea nimic de obiectat dacă majoritatea va cere realizarea băncii independente și a tarifului vamal autonom în 1917.

Până atunci însă se vor face oarecari modificări în organizația băncii comune. Vor fi numiți doi guvernatori, 2 consilieri generali și un director general comun cu sediul când la Budapesta când la Viena.

Impăratul care nu ar fi făcut opoziție față de o asemenea declarație a guvernului, a respins pur și simplu cererea lui Kossuth. Declarația lui Kossuth a fost sprijinită și de Apponyi. Impăratul a ascultat și observațiile celorlalți miniștri dar nu a răspuns nici un cuvânt.

Bibliografie.

Bucolicele și Georgicele lui Vergiliu traduse de cunoscutul și apreciatul scriitor și profesor pensionar M. **Strajanu.** Bucuresci I. V. Socecu. Se pot procura prin librăria A. Mureșianu. Prețul cor. 2.60 plus 10 fl. porto.

Traducerea e făcută de un bărbat competent, din cuvânt în cuvânt și e însoțită de analiza tuturor cuvintelor cuprinse în textul latin. Elevii gimnasialii cari au fost nevoiți până acuma a utiliza traduceri străine, de sigur se vor bucura de această carte.

M. Strajanu: »Legătura între filozofie« și științele experimentale. I. Înțelesul filozofiei. II. Problema puterii de viață ca hotăr între filozofie și știință. — Prețul 50 bani, plus 10 bani porto.

M. Strajanu: »Nerina«, un episod din viața poetului Leopardi (n. velă după Paul Heyse). Prețul 30 b., plus 5 b. porto.

Iohannes Scarlatescu »Tonstücke« este titlul unui caiet de compozițiuni musicale ale d-lui I. Scărlătescu, compositor distins și apreciat Român, care se află de present în Viena. Acest caiet conține următoarele 5 piese:

1. »Was will die ensame Träne?« — 2) »Der Totenkranz«. — 3) »Vergänglich-keit«. — 4. »Der Fischer«. Aceste patru piese sunt cântece pentru voce și pian, iar Nr. 5. »Einleitung und langsamer Reigentanz aus der 2 romänischen Rhapsodie« este o piesă pentru patru mâni aranjată de compositor după orchestră pentru pian.

Atragem atențiunea pianistelor și cântărețelor noastre asupra acestor alese creațiuni musicale. Caietul costă cor. 3.50 plus 20 bani porto. Se poate procura prin Librăria »Gazetei«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Dr. Sever Dan.

retrasă și nu prea dau față cu lumea. Înainte cu ani de zile am auzit de un lord Illingworth, care ar fi locuit în Yorkshire.

Lady Hunstanton: A, da, o fi fost penultimul conte; era un bărbat remarcabil. Voia să se căsătorească cu o femeie nedeamnă de poziția lui socială, sau nu voia, nu mai țin minte. A fost, creș, un scandal oare-care la mijloc. Lordul Illingworth cel de azi e cu totul altfel. Dânsul e un bărbat foarte distins. De prezent nu se ocupă cu nimica—desigur dragălașului nostru oaspe din America, i-se pare acest lucru ceva necorect... Carolino, lordul Illingworth, se interesează, mi-se pare, de azilul săracilor?

Lady Carolina: Dă-mi voie să cugot...; nu, Jano, nu se interesează.

Lady Hunstanton: In fine, fiecare cu gustul său, nu i așa? Lordul Illingworth, ocupă o funcție foarte înaltă; totul i-ar fi posibil. Lordul, după împrejurări, e un bărbat încă tânăr, și-a moștenit titlul... cât timp să fie, Carolino, de când a moștenit titlul?...

Lady Carolina: Mi-se pare de 4 ani, Jano. Era în acelaș an, în care fratele meu a fost dat de goale în gazetele de seară, mai pe urmă.

Lady Hunstanton: A, da, mi-aduc a-minte, vre-o 4 ani de-atunci. Natural, mrs.

Arbuthnot, între titlu și între actualul lord Illingworth, au mai fost o mulțime de oameni. Așa era banioară — cine era numai Carolino?

Lady Carolina: Copilașul sărmanei Margarete. Iți aduci aminte? Dorea să aivă un fecior, a fost chiar fecior, dar murî; nu mult după aceea, îi muri și bărbatul; ea se marită, fără multă vorbă, a doua oară, cu unul din fiii lordului Askot. Nu prea o duc însă bine. Lordul, auzeam, a lovit-o.

Lady Hunstanton: Da, dragă, boală din — familie. Mai era mi-se pare și un preot, care voia să înnebuească, sau un nebur, care voia să se facă preot. Tribunalul cercetase afacerea și-l declară de sănătos. Mai târziu l-am văzut la lordul Plumpstead, cu niște paie pe cap. O compătimesc, dragă, pe buna lady Cecilia, că n'a putut trăi să vadă, cum și-a câștigat fiul ei titlul de lord.

Mrs. Arbuthnot: Lady Cecilia?

Lady Hunstanton: Mama lordului Illingworth, mrs. Arbuthnot, a fost una din cele mai frumoase flice a prințesei de Lirningham; ea se mărită cu sir Thomas Harford, care, deși era cel mai frumos bărbat din Londra, totuși nu era socotit de o partidă excelentă. Eram foarte bine și cu cei doi fii ai ei, cu Arthur și George.

Mrs. Arbuthnot: Moștenitorul titlului a fost, natural, cel dintâiu născut?

Lady Hunstanton: Nu dragă, acesta a fost ucis la o vânătoare sau... cu o altă ocazie. Pescuind, Carolino, nu? George a moștenit totul. Ii spun întotdeauna că are noroc, și pace.

Mrs. Arbuthnot: Lady Hunstanton, trebuie să vorbească numai decât cu Gerald. Ași putea să-l văd? N'ăș putea să trimit pe cineva după el?

Lady Hunstanton: Ba da, dragă. Voi trimite un servitor în sufragerie, să-l cheme. Nu înțeleg ce poate reține pe domni așa de mult. (sună) Pe vremea când îl cunoșteam pe lordul Illingworth, ca și pe un simplu George Harford, el nu era decât un tânăr adorabil, și afara de ce primea dela lady Cecilia, și avea o para chioară. Dânsa îl iubea foarte mult, mai cu seamă pentru că era pururea neînțelegeră între el și tatăl său. A! iată și pastorul (intră sir John și pastorul; sir John trece la lady Stutfield, iar pastorul la lady Hunstanton).

(Va urma)

Dela librăria „GAZETEI” Braşov se pot procura următoarele cărţi

(La cărţile aici înşirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandaţie.)

„Mulle de tôte” cu mică ilustraţie şi text explicativ, 6 foi format 8° mare cu învăltoare dragălaşe, Cor. — 80 bani. „Animale domestice” cuprinzând o serie de animale cu artă executate, format 4°, 8 foi cu table tari cor. 1.50. „Din grădina zoologică”, cu cele mai însemnate animale sălbatice, format 4°, 8 foi table tari 1 cor. 50 bani.

„Săpătorul de bani”, comediă în trei acte, localisată de A. Popp. Se recomandă mai ales pentru cei vrău să jöce teatrul. Preţul 24 bani (prin postă 28 b.)

A. B. C. pentru fete şi băieţi „Alfabetul”, „Abecedarul copiilor”, „Moşia”, tôte patru cu text explicativ, construcţii, proverbe şi cuvinte în format, 4° cu câte 8 foi, cor. 1.40 bani.

„Cele 10 pisicuţe”, „Cele 6 lebede”, cuprind două basme cu ilustraţii foarte dragălaşe după gustul copiilor şi cu un text ce le deslăşează viu interesul mai cu seamă la cei mai mărişori. Formatul 4° cu 8 foi cor. 1.40.

C. Sandu-Aldea. „Pe drumul Bărăganului”. 1.50 cor. 10 porto.

I. L. Caragiale. Teatrul. „Opere complete”. Preţul 2 cor. 10 bani porto.

A. Vlăduţa. „Clipa de linişte”. 1.50 cor., 10 porto.

I. Slavici. „Nuvele”. 1.50 cor., 10 b. porto.

Sadoveanu. „Insemnările lui Neculai Manea”. Preţul 2 cor. 10 porto.

Neli Cornea. „Irena”, dramă în 4 acte, ce s'a reprezentat pe scena teatrului naţional. Preţul cor. 1.50, 10 b. porto.

Vasile Alexandri. „Teatrul”. V., preţul 1.50 cor. 10 porto.

N. Iorga: „Negotul şi meştesugurile în trecutul românesc”. Preţul cor. 2.50.

„Doamne ajută-ne”. Schiţe din popor de Romulus Cioflec, à 2 coroane plus 10 bani porto.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Preţul Lei 1.50.

Sandu Aldea „Cărticica plugarului” — 50 bani plus 10 bani porto.

„Donă neamuri” de Sandu Aldea cu cuprinsu următor: Un arăndaş, Despărţire, La ţară, Acasă, Tinerete, Nepotul lui Mihals, Seri de iarnă, Invrăjbiţii. O afacere. La oaste, Alte învoielii, Singură, Seceta Pierzanie, Ogorul strămoşesc. Preţul 1 cor. 50 plus 20 bani porto

— Romanul „Robia Banului” de Sofia Nadejde a apărut în o nouă ediţie şi se află la tipografia şi librăria A. Mureşianu în pret de 2 Lei plus 30 bani porto.

„Dac'aşi fi o păsărică” romanţă frumoasă pentru voce si piano, cuvintele de I. Ioanovits, compusă de d-l Stefan C. Voi cu. op. 1. preţul 80 bani plus 5 bani porto.

„Geloşii”, comedie într'un act, după germană, de Moşul. Braşov. Tipografia A. Mureşianu 1905. O piesă foarte potrivită pentru diletanţii noştri dela sate şi oraşe (pentru 3 domni şi 2 dame). Preţul 40 fieri franco.

M. Sadoveanu. Amintirile căpraru-lui Gheorghită. Pagini 280. Preţul Lei 2.

„Opere complete” de N. Nicoeanul, C. Stamati şi V. Cârlova la olaltă intro singură Broşură. Preţuri 1 cor. 50 plus porto 10 bani.

Din operele complete a lui Ioan Creangă a apărut ediţia a doua. Preţul 1 cor. 50 fil plus 20 b. porto.

O. Goga „Poesie” din editura „Mînerva” premiate de Academie şi costă numai 1 cor. plus 10 bani porto.

Nestor Urechii: „In Bucegi” (Naraţiune) Format octav mare pagini 285 preţul 1 cor. 50 plus 20 porto.

„Călăuza staţiunilor balneare” de Aurel Scurtu. Preţul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

Publicaţiune.

Căşele de crăjmă cu 5 odăi şi pivniţă ale comunei Besimbăk (comit. Făgăraş) se dau în chirie pe timp de 3 ani, în 5 Decembre a. c. la 10 oare a. m. pe calea licitării publice, în cancelaria comunală.

Preţul strigării este de 400 cor. dela care se depune vadiu 10% in bani gata.

Condiţiunile de licitare să pot vedea la cancelaria comunală în oarele oficioase.

Besimbăk, in 23 Nov. 1909 (797,1—1.) Primăria comunală

Un Comis

inteligent cu dexteritate deplină în bransa băcăniei şi delicatose, cu cunoştinţa perfectă şi a limbilor germane şi maghiare, să angajiază sub condiţiuni favorabile la firma N. ONIŢIU, băcănie şi delicatose in Sibiu.

Caut şi un **Invăţăcel** din casă bună cu cel puţin 4 şcoli med i spre angajament momentan sub condiţiuni după invoială reciprocă! 795,2—10

Sz. 1628—909.

Arverési hirdetmény.

Alulirott község előjárósága ezennel közhírré teszi, miszerint Veresegyháza község (Alsófehér megye u. p. Pókafalva) tulajdonát képező 70 hszám alatti korcsma épülete, mely egy korcsma, egy bolt, helységből áll, folyó év november hó 28-án d. e. 11-orakor Veresegyházán a községi irodában tartandó nyilvános árverezésen 3 egymásutáni évre berbe fog adatni.

Arverési feltételek Veresegyháza község közjegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Veresegyháza, 1909. Nov. 10.

Hübner Gyözö, Burnete Péter, kjsz. (1—1) kősz. biró.

Original Victoria, Köhler, Afauna, Wittina, Gritzner,
sunt maşini de cusut de cea mai bună calitate.
Fabricate de clasa primă in ce priveşte aranjamentul şi executarea lucrărilor.
Reprezentante de **MICHAEL MOOSER,** Braşov, Strada Porţii Nr. 39, mare atelier mecanic de reparaturi. Maşine de scris şi Gramfoane se reparază.
(716,19—50.)

Premiaţi la 7 expoziţii universale cu premiul întâi.

SOŞONI DE PETERSBURG.

Fabrica liferează zilnic 60,000 părechi.

Singurii contrahenţi: **MESSTORF, BEHN & Co., WIENA I.**
Sunt de vânzare în prăvălii de ghete şi cu articoli de modă.

Preţuri foarte reduse numai in Novembre şi Decembre.

Costume dela Izsák 8.50.

Rocuri blănite dela Izsák 12.—

ATENŢIUNE!

Din cauza vânzării slabe şi marfă multă in lunile Novembre şi Decembre se vând cu preţuri foarte reduse

Haine de bărbaţi şi de copii.

IZSAK HENRICH & Co.

Strada Porţii 9.

Rocuri lungi de iarnă Izsák 11.—

Pantaloni Izsák 2.75.

Rocuri scurte Micado, Izsák 6.50

Costume de copii 6.50 Rocuri de iarnă pentru copii 7.— Pantaloni pentru copii 2.—

TIPOGRAFIA A. Mureşianu
Braşov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus in poziţiune de a pute executat ori-ce comanda cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT SI COLORI
CĂRŢI DE ŞTIINŢĂ, LEGENDATURĂ SI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ DEFORMATI PURMATE
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ SI DE NUNŢĂ DUPA GORINTĂ SI IN COLORI.
AVIZURILE.

REGISTRE şi **IMPRIMATE** pentru tôte speciile de serviciuri.
BILANTURILE.
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverts, in toată mărimea.
TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI şi RESTAURANTE.
PREŢURI-CURENTE SI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei. Braşov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept in curte. — Preţurile moderate. — Comandele din afură rugăm a le adresa la **Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.**

„Gazete Transilvaniei” cu numărul à 10 fieri se vinde la zarăful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudlof şi la Eremias Nepoţii.